

Tisha B'Av Afternoon Customs

1. *Women Washing Their Hair*

ספר כלבו סימן סב-אך מנהג קדום שהנשים רוחצות ראשן מן המנחה ולמעלה ביום תשעה באב והזקנים הראשונים ז"ל הנהיגו זה ולטובה נתכוונו ועשו סמך לדבר על מה שאמרו באגדה כי המשיח נולד ביום תשעה באב, וכמו שעשינו זכר לחורבן ולאבלות כן צריך לעשות זכר לגואל ולמנחם כדי שלא יתיאשו מן הגאולה וזה האות לא הוצרך רק לנשים ולכיוצא בהן שהן חלושי כח אבל אנו כולנו מאמינים ובטוחים בנחמות הכתובות שנויות ומשולשות בספרי הנביאים אך הנשים שאינן יודעות ספר צריכות חזוק.

Translation: It is a long standing custom that women wash their hair on Tisha B'Av beginning with the earliest time to recite Mincha and our first elders looked upon the practice favorably. They based their approval on what we learned in Aggadita that the Moshiach was born on Tisha B'Av. That means that just as we spent time on Tisha B'Av mourning the destruction of the Beis Hamikdash and sitting on the floor so too we must spend time looking forward to the coming of the Moshiach so that we do not abandon all hope for his coming. This act was necessary only for women who are weak but we men are believers and confident that the prophecies of comfort and redemption will be fulfilled but women who have not studied those prophecies need to undertake a concrete act to strengthen their beliefs.

ובן מבואר במאירי (תענית ל' ע"א) אלא
שבנרבונה נהגו הנשים לרחוץ ראשן מן
המנחה ולמעלה ושמענו שזקנים ורבנים שבה
הנהיגום בכך על שאמרו במדרש שהמשיח
נולד בו ביום ורמזו לנחמה וגאולה עכ"ל.
ובמאירי כלל לא העיר על המנהג אפילו
שסותר לדין.

Translation: It is also explained in the Meiri that in Narbona it was the custom among the women to wash their heads from Mincha time forward on Tisha B'Av and we heard that the elders and Rabbinic leaders directed them to do so based on a Midrash that relates that the Moshiach was born on Tisha B'Av and that following the custom demonstrated accepting comfort and faith in the coming of the redemption and the Meiri himself expressed no objection to the practice even though there may be halachic problems with it.

2. *Reciting נחמה פסוקי During תפלת מנחה*

ברכי יוסף אורח חיים סימן תקנ"ט-ז. מנהג העולם לומר פסוקי נחמה בערב. והרב שיירי כנה"ג משם הרב צדה לדרך ערער על המנהג, דהא כל היום אסור בתורה. וכתב דכיון דלא נזכר זה בטור וב"י, נהג שלא לאומרם ולא למחות במנהג. והרב יד אהרן מצא סמך למנהג

מדברי הגמ"י שהביא מרן בב"י ריש סי' זה, ע"ש. ואני מוסיף דכיון דבימי מרן כבר היו הסדורים והמתחזרים בדפוס אי לא הוה סבר דשרי הו"ל לערער ולבטל המנהג, ומדשתיק שמוע מינה דהמנהג טוב.

Translation: It is the practice among many to recite verses of comfort on Tisha B'Av during Mincha. The Rabbi Shayarei Knesses Ha'Gedola in the name of Rabbi Tzvidah L'Derech questioned the practice based on the rule that we are not to learn Torah during any part of Tisha B'Av. He further wrote that since the practice is not referred to in the Tur or the Beis Yossef he did not recite those verses but did not stop others from doing so. The Rav Yad Aharon found support for the practice from the words of the Hegos Ma'imon that were quoted by the Beis Yossef. I will add to his words that since in the days of Rav Yossef Karo there were already printed Siddurim and Machzorim that included the practice, if he objected to it, he would have said so. His silence supports the view that he approved of the practice.

An Example Of מנחה, נחמה-פסוקי Reading The Haftorah Of Shabbos Nachamu at תשעה באב

מנחה לתשעה באב קמו
שמן ששון • בראשה תחת אכל • מעלים ומעביל
ומינחת תפלה: לשם • אשיכם אל נוח קדשם •
מתעללים בהטונם • ירונו במחולות • כי אנחמם
מאכלם ואהפוך אכלם לששון • ושמחתים כינוגם •
ואז כל שוטנם ומונם • יעטו בזה נחמה: לשם
ירושלם אבנה • ואהיה סביבותיה • לחוכת אש
ולכבוד • בבתי מושבותיה • ואז יאמרו בעמים •
ברבות טובותיה • נחם יי ציון • נחם כל חרבותיה •
ותשיב בתוכה לעד • נחלי אמרי שפר: לשם
סליחה:
נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם: דברו על לב
ירושלם וקראו אליה כי כל ארץ צבאה כי
גרעה עונה כי לקחת מיד יי כפלים בכל חטאתיה:
אנכי אנכי הוא ונחמכם מי את ותיראי מאנושיות
ומכן אדם חציר ינתן: כי נחם יי ציון נחם כל
חרבותיה וישם מרבדה כעדן ושרבדה בגן • יששון
ושכחה ימצא בה תודה וקול זמרה: רגו שמים
וגלי ארץ ופגחו הרים רגה כי נחם יי עמו וינחמו
ירחם: שכחו את ירושלם וגילו בה כל אהביה
ישבו אתה משוש כל המתאבלים עליה: למען
תגברו וישבעתם משד תנחמיה למען תכחו
והתענתם מזון כבוד: באיש אשר אמו תנחמו
כו ד 4 י 2

תפלת Both In קינות After Reciting The פסוקים של נחמה Ashkenazim Recite
שחרית And מעריב

תִּרְחַם צִיּוֹן כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְתַכְנִינָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. תִּמְהַר יְשׁוּעָה וְתַחֲיֵשׁ נִאֲלָהּ. וְתָשׁוּב
לִירוּשָׁלַם בְּרַחֲמִים רַבִּים:

Translation: Show compassion to Tzion as You said. Re-reestablish Tzion as You declared. Hasten the rescue and speed along the redemption. Return to Yerushalayim with abundant compassion.

כַּפְתּוֹב עַל יַד נְבִיאָהּ. לָכֵן כֹּה-אָמַר ה', שְׁבִתִּי לִירוּשָׁלַם בְּרַחֲמִים, בֵּיתִי יִבְנֶה בָּהּ, נָאִם ה'
צָבָא-וְתָ, וְקוֹן יִנָּטָה עַל-יְרוּשָׁלַם (זכריה א', טז):

Translation: As it is written among the words of the prophets: Therefore, so says G-d, I will return to Yerushalayim with abundant compassion, My home will be rebuilt there, that is the declaration of G-d, lord of Hosts and a measuring string will be strung across Yerushalayim.

וְנִאֲמַר, עוֹדוּ קְרָא לְאֹמֶר, כֹּה אָמַר ה' צָבָא-אוֹת, עוֹד תִּפּוּצְנָה עָרֵי מְטוֹב, וְנָחֵם ה' עוֹד אֶת-צִיּוֹן,
וְבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלַם (זכריה א', יז):

Translation: And in another work of prophecy it is said: So said G-d Lord of Hosts, My cities shall again overflow with good and G-d will once again comfort Tzion and G-d will choose Yerushalayim as His place of residence.

וְנִאֲמַר. כִּי-נָחֵם ה' צִיּוֹן נָחֵם כָּל-הָרִבְתֶּיהָ, וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָהּ כְּעֵדֶן וְעֶרְבָתָהּ כִּגְן-ה', שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
יִמָּצֵא בָּהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה (ישעיהו נא', ג):

Translation: And it is written: That G-d will comfort Tzion; comforts its ruins and will turn its deserts into Eden and its desolate areas into the gardens of G-d, the sound of joy and happiness will be found there; thanksgiving and the sound of song.

3. Women Cleaning The House And Doing Chores At Mincha Time

ברכי יוסף אורח חיים סימן תקנט'ז- שוב ראיתי בספר הכונות להאר"י זצ"ל (דף פט ע"ג)
שהביא המנהג ונתן טעם למנהג כמשו"ל (איכ"ר ד, יד) דכשישראל ראו דבט' באב בערב
הציתו אש בהיכל אמרו מזמור, ששפך חמתו על עצים ואבנים ושמחו ושמחה גדולה, דאי
לאו הכי לא היה ח"ו תקומה, ואז קבלו נחמה, המנהג הוא טוב ונכון. והאריך עוד. וכתב
מהרח"ו שם, דנראה לו ששמע טעם אחר מהרב זצ"ל, כי במנחת ט' באב נולד המשיח
הנקרא מנחם כמשו"ל (ראה איכ"ר א, נא), עש"ב. ומצאתי כתוב דמזה הטעם לא מיחו
חכמים על רבות בנות דאחר חצות מתעסקות בכל כחן לכבד הבית ולתקן המטות, וכיוצא
מתקוני הבית, וזה מנהג קדום בערי איטאליא לנשים, ויען שדעתן קצרה וחלושי אמונה
אדרבא חיזקו ידיהם לקבוע אמונת הנאולה ולא יתיאשו ח"ו.

Translation: I further saw in the book of Kavanos of the AR"Y (p. 89, side three) who referred to the practice and supported it based on what our Sages said that when the Jewish people saw that on Tisha B'Av in the evening, the Beis Hamikdash was set on fire, they recited a chapter of Tehillim, acknowledging that G-d had cast His anger on the wood and stone that comprised the Beis Hamikdash and not on them, and they were happy, because if not, the Jewish People would have ceased to exist, so they were comforted, therefore we should recite verses of comfort as well. Rabbi Chayim Vital wrote there that he heard another

reason from his teacher: that at Mincha time on Tisha B'Av the Moshiach was born who is known as Menachem (comforter) . I further found written that for this reason, or Sages did not interfere with the practice among women who with all their strength clean the house and arrange the beds, and other chores around the house which is an ancient custom among the Jewish women of Italy and because their intelligence is below average and their faith is weak, undertook these activities to strengthen their faith that the redemption will come and will not abandon all hope.

אוצר המנהגים ומסורות לקהלת תאפילאלת סג'מאלסא מאת מאיר נזרי דף 182

על 'תשעה באב אחר חצות היום' ראה זימר יצחק (אריק), עולם כמנהגו נוהג, 'ירושלים תשנ"ו, ע"י 174-190. הרקע למאמרו הוא חוויה בלתי נעימה שחווה בעת שכיחן כרב בית כנסת של יוצאי מערב גרמניה בניו יורק לפני כ-50 שנה, כאשר מן המתפללים שהקיפו לא להסתפר בימי בין המצרים הופיעו בבית הכנסת בשעת מנחה של יום תשעה באב כשהם מגולחים. על תמיהתו השיבו שזהו מנהג מאבותיהם. לסיכום מאמרו הוא מציין שתי מסורות למעמדו של חצות היום של תשעה באב; א. המסורת הבבלית, שלפיה תשעה באב הוא יום שלם של אבלות. ב. מסורת ארץ ישראל, שלפיה היום מתחלק לשניים: עד חצות היום אבלות מלאה, ולאחר חצות היום בטלים כמה מן האיסורים מן הטעם של האווירה המשיחית השוררת בשעה זו של מנחה.

Translation: For a discussion of Tisha B'Av in the afternoon, see the book written by Professor Eric Zimmer: Olan K'Minhag Nobeg. The basis for his article was something unpleasant that he observed while acting as Rabbi in a synagogue comprised of immigrants from Western Germany in New York fifty years earlier. When some of his congregants who had been careful not to cut their hair during the three weeks appeared in synagogue at Minvcha time on Tisha B'Av clean shaven. In response to his surprise they advised him: this was the custom of their forefathers. In his conclusion he cites two traditions concerning the afternoon of Tisha B'Av: A. The Babylonian tradition which viewed the whole day of Tisha B'Av as a day of mourning and B. the Eretz Yisroel tradition which viewed the day as split into two themes: until Chatzot, the day was a day of Mourning and after Chatzot, some of the restrictions were loosened because of the Messianic fervor that was to be felt at Mincha time on Tisha B'Av.

16. אחר הצהריים הנשים נוהגות לשפוך את המים שבכדים, לסדר את הבית, לנקות, לכבס בגדי ילדים ולהכין את סעודת צאת הצום,⁷⁹ לסימן של נחמה בסיום החורבן ובואו של משיח שנוולד בתשעה באב.⁸⁰

Translation: In the afternoon, the women customarily spill out the water from their jugs, put the house in order, clean the house, wash the children's clothes and prepare the post-fast meal as an act symboling the feeling of comfort in knowing the destruction of the Beis Hamikdash has been completed and knowing that the Moshiach who was born on Tisha B'Av is on his way.

4. Half Of Tisha B'Av As A Day Of Mourning And Half A Day Of Comfort

ספר המועדים מאת יום טוב לוינסקי דף 292

שבת חזון

השם הרגיל בתפוצות ישראל לשבת הנ"ל הוא "שבת חזון". על שם ההפטרות "חזון ישעיהו" וכבר תמהו בעלי המטעמים למנהגי ישראל ושאלו: שבת נחמו – אתי שפיר על שם הנחמות, אולם שבת חזון על שום מה? ותירצו שהמכוון לדברי הכתוב, שימות הצום עוד יהיו לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים (זכריה ח', יט), ועל כן, קראו שבת חזון – חזון למועד, כי שבת-אבל זו סופה שבת מועד. ובעלי נוטריקונים אמרו, כי חזון ראשי תיבות: "ח'ציו ז'עם ו'חציו נ'חמה, או: ח'לקו ז'עם ו'חלקו נ'חמה, כי בשבוע זה חל תשעה-באב, והחלק שלאחר הצום שייך לנחמה, לשבת נחמו. (ספר המטעמים).

Translation: The customary given to the Shabbos before Tisha B'Av is Shabbos Cha'Zone because of the first word of the Haftorah read that day (Chazone Yishayahu) and already many who are experts on Jewish customs expressed surprise and asked: We understand why the Shabbos after Tisha B'Av is called Shabbos Nachamu, because of the words of comfort contained therein but why is the Shabbos before Tisha B'Av known as Shabbos Chazone (prophecy)? So they answered that it is based on the verse in Zechariya letting us know that one day the fasts during the year will become days of celebration. Therefore it is named Shabbos Cha'Zone-a prophecy about Tisha B'Av, a day of mourning, becoming a day of celebration. Those who study acronyms said the word Chazone is an acronym: i.e. half of it is a day of anger and half the day is a day to take comfort; or partly a day of anger and partly a day of comfort because during the week that follows reciting the Chazone Haftorah, Tisha B'Av will be commemorated after which we will begin to read Haftorah that provide us comfort.

5. Lighting A Candle At Mincha Time To Celebrate Birth Of The Moshiach

ספר המועדים מאת יום טוב לוינסקי דף 314

ו. נר של משיח.

ובתשעה באב, לאחר הצהרים, מכבדים בכמה עדות את הבית, מקשטים אותו במרבדים ופרחים, זורים סביבו חול זהוב, ובנות ישראל חופפות ראשן ומתלבשות שני עם עדנים – לכבוד המשיח שנולד בתשעה באב. באותה שעה מתכנסים רבים לבתי-הכנסיות לזבח את זבח תשעה באב, פר לכפרת פשע שנקנה בכספי הציבור, ובשרו מתחלק לעניים. ולכבוד הולדתו של המשיח מדליקים כאן שוב, בשלישית, אותו הנר, נר של תשעה באב, והפעם בחגיגות, מתוך צפיה לגאולה השלימה, לקיים את דברי נביא הנחמה: "לשום לאבלי ציון, לתת להם פאר תחת אפר, שמן ששון תחת אבל" (ישעיה ס"א).

Translation: The Candle Of Moshiach -On Tisha B'Av in the afternoon, they put the house into a festive atmosphere; they decorate the house with rugs and flowers. They sprinkle around the house gold dust. Women wash their hair and dress in festive clothes-in honor of the Moshiach who was born on Tisha B'Av. At the same time, many enter into synagogues to grill what is known as the offering of Tisha B'Av, a bull to act as a sin offering that is purchased with communal funds and its meat is then divided among the poor. And in honor of the birth of the Moshiach, they light a candle in synagogue for the third time, the same candle they lit at the onset of the fast but this time for a festive reason out of expectation that the ultimate redemption will take place in fulfillment of the words of the prophet of comfort: To appoint to those who

mourn in Zion, to give to them a garland instead of ashes, the oil of joy instead of mourning, the garment of praise instead of the spirit of heaviness; that they might be called trees of righteousness, the planting of the Lord, that he might be glorified. (Yeshayahu 61, 3).

Link Between Lighting Of Candle And Coming Of Moshiach

מדרש אנדה (בובר) שמות פרשת תרומה – תצוה פרק כז-אמר הקדוש ברוך הוא לישראל בני בעולם הזה אתם זקוקים לאורו של בית המקדש ואתם מדליקים בתוכו נירות, אבל לעתיד לבוא בזכות אותו הנר שהייתם מדליקים, אני אנאול אתכם על ידי משיח, שהוא נמשל בנר, שנאמר שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי (תהלים קל"ב י"ז).

Translation: G-d said to the Jewish People: my children, in this world you are responsible to provide light in the Beis Hamikdash and for that purpose you light candles within it but in the future, in the merit of the candles that you would light, I will redeem you through the acts of the Moshiach who is compared to a candle as it is written (Tehillim 132, 17): There I will make the horn of David to sprout; I have prepared a lamp for my anointed.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כט עמוד א-רבי יהושע אומר מעין שמנה עשרה. מאי מעין שמנה עשרה? רב אמר: מעין כל ברכה וברכה, ושמאל אמר: הביננו ה' אלהינו לדעת דרכיך, ומול את לבבנו ליראתך, ותסלח לנו להיות גאולים, ורחקנו ממכאובינו, ודשנו בנאות ארצך, ונפוצותינו מארבע תקבץ, והתועים על דעתך ישפטו, ועל הרשעים תניף ידך, וישמחו צדיקים בבנין עירך ובתקון היכלך ובצמיחת קרן לדוד עבדך ובעריכת נר לבן ישי משיחך, טרם נקרא אתה תענה, ברוך אתה ה' שומע תפלה.

The קינות And The נחמות Found In The מחזור רומא

To fully appreciate how our ancestors viewed the day of **תשעה באב** as being both a day of **תפלת שחרית** of **שמונה עשרה**, mourning, and **נחמה**, comfort, examine the **מחזור רומא** of the 1500's. There you will find that the **קינות** were recited as an extension of the **קרובה** of the **ברכה** of **בונה ירושלים** during **חזרת הש"ץ**. It included twenty **קינות** and three **נחמות**, poems of comfort, written by Ha'Kalir. They were followed by **פסוקי נחמה** and the insert of **רחם** with a modified **הברכה**; i.e. **מנחם ציון עירו ואבלי עמו ובונה ירושלים**.

Transition from the **קרובה** of the **ברכה** of **בונה ירושלים** to the **קינות**.

מְנַיֵּנְתָּם רִבִּיד יְהִיר הָאֲבִיד לִפְתָּחֶיהָ גְּרִבֵּם קִפִּיד
 מְשֹׁאוֹי לְהַכְבִּיד וְכוֹרֵם וְחִלּוֹל לְהַרְבִּיד אֱלֹדֵי דָוָד
 דָּוִד וְדָעוּ מִכְּסָאוֹ נִשְׁכַּת עַל כִּי עֲבָרוּ אִמְרֵי מְשִׁיכַת
 נִבְעָנוּתָם הוֹגְלוּ גְעוּרֵי כְּבִבַת לִכּוֹן כְּשׁוֹשׁ לֵב שִׁבַת
 שִׁבַת מוֹרוֹ פְּנֵי שְׁמֵעֹנֵי מוֹכְרֵי סִחֵי הַשִּׁימּוֹנִי בְּעֶדְרֵי חֲבֵרֵי
 סְכוּתָה מִשְׁכָּן מִסְכּוֹת דְּבִירֵי סְכוּתָה וְהוֹבִלְנוּ נְכוּרֵי
 סָפְקוֹ כָּף וּמַעֲרֹא אֲבִירֵי כְּסֵלָה כָּל אֲבִירֵי
 נִפְלָה עֵירֵנוּ כְּחוֹנֵד כּוֹיָה עֵינֵי חֲבָתָה חוּוֹן בֶּן בְּרַקִּיָּה
 עַד פְּלֹאֵי נִלְגַל חֲבִיבִיָּה עֵינֵי מַעֲלָלַת בִּינִיגִית נְכוּיָה
 עֲשֵׂה וְנַחֵם וְיִקְרָא לְכִבְיָה וְנֵם עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכִיָּה

Transition from the קִינּוֹת to the נַחֲמוֹת, poems of comfort

רָחֵם וְיִשְׁעָה	וְחַצְצֹרוֹת וְהַרְעָה	בְּצֹאֵתִי מִמַּצְרִים
חֲסֹדֹן הַתִּקְלִיד	וּבְסוֹל הַתִּקְלִיד	בְּצֹאֵתִי מִירוּשָׁלַם
שְׁכּוֹן אוֹהֵלִים	לְאַרְבָּעֵי דָגִלִים	בְּצֹאֵתִי מִמַּצְרִים
אֶחָד לִי יִשְׁמַעֲלִים	וּמִנְחֹת הַעֲרִלִים	בְּצֹאֵתִי מִירוּשָׁלַם
שְׁלַחֵן וּמִנְחָה	וְכִלִּיל וּמִנְחָה	בְּצֹאֵתִי מִמַּצְרִים
אֱלִיר וְתוֹעֲבָר	וּפְסֹל וּמִצְבָּה	בְּצֹאֵתִי מִירוּשָׁלַם
תּוֹרָה וְתַעֲוִיָּה	וְסִדּוֹר הַעֲבֹדָה	בְּצֹאֵתִי מִמַּצְרִים
שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה	וְשׁוֹכְחָה וְנִחָה	בְּשׁוֹבִי לִירוּשָׁלַם

בְּכַתּוּב שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִסְעָא כַּח תּוֹרָה וְקוֹל וְסִרָה

אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי
אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי	אֲנִי אֲנִי

Verses Of Comfort, Rachem And Concluding Bracha

עוֹלָמִים בְּכַתּוּב תְּבִיאֵם וְחַצְצֹרוֹת וְהַרְעָה כִּכּוֹן לְשִׁבְתָּהּ פְּעֻלָּתִי כִּקְדָּשׁ כִּינּוּ
 יִרְדִּי וְנֶאֱסַר בְּנֵה בְּנֵי בֵּית וְכוֹל לֵד כִּכּוֹן לְשִׁבְתָּהּ עוֹלָמִים וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי
 לִירוּשָׁלַם כְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבְנֶה בְּחֻקֵּי יִשְׁרָאֵל וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי אֶל צִיּוֹן
 וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹךְ יִירוּשָׁלַם וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי אֶל צִיּוֹן וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי
 יְשׁוּעוֹת מְלָכִים וְעוֹשֵׂה חֲסִידִים לְשִׁיחוֹ לְדוֹר וּלְדוֹר עַד עוֹלָם וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי
 מְשִׁיחֵה וְכִרָּה לְחִסְדֵּי דָוִד עֲבָדֶי וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי אֶל צִיּוֹן וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי
 בְּעֶדְוֶן וְשִׁבְתִּי בְּנֵי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִסְעָא כַּח תּוֹרָה וְקוֹל וְסִרָה וְנֶאֱסַר כֹּה אֲכַרִּי שִׁבְתִּי
 לְדָוִד עֲרִכְתִּי נִרְלָה לְשִׁיחֵי

רַחֵם
 וְאֶלְדִּינוּ עֲלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יִירוּשָׁלַם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מְשִׁכָּן כְּבוֹדְךָ וְעַל
 הָעִיר הָאֲבֵלָה הַחֲרִבָּה וְהַשְׁמָמָה הַנְּחֻמָּה כִּי יוֹרִים רַחֲמֵיךָ מִסּוֹמָה כְּכָף עֲרֵי צִיּוֹן
 וְכִלְעוּתָהּ לְגִינוֹת וְיִירוּשָׁלַם עוֹבֵר וְפֹסֵל וְיִשְׂרָאֵל עַמְּךָ גִּתְתָּהּ וְלִירְעָה יִרְעָה הַיּוֹשֵׁבִים
 נֶעֱרַח וְאֶלְדִּינוּ מִשְׁפָּרָה וְהַקִּיצָה מֵאֶרֶץ רוּחַ נִפְתָּח עֲלֶיהָ כְּנֶהֱרָה שְׁלוֹם וְכִנְחָל שׁוֹמֵר כְּבוֹד גּוֹיִם כִּי
 בָּאֵשׁ הִצְתָּהּ וּבָאֵשׁ אֶתְּחִיד לְכַנּוּתָהּ כְּאִסּוֹר וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר חוֹסֵת אֵשׁ מְכִיב וְלִכְבוֹד
 אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ בְּאֵי מִנְחָם צִיּוֹן עִירֵנוּ וְאֲבֵלֵינוּ עַם וּבִנְיָה יִירוּשָׁלַם וְאֶת עַמְּךָ וְכוֹל